

Til samtlige departementer og
Statsministerens kontor
Riksrevisjonen

Deres ref

Vår ref
99/5981-1 C ERH/AUI

Dato
03.02.2000

STATENS KONSERNKONTOORDNING – OPPGJØRSKONTI I NORGES BANK / AVROP PÅ RAMMEAVTALER

1. Nye retningslinjer for oppgjørskonti i Norges Bank – rundskriv R-1/00

Vedlagt følger rundskriv R-1/00 vedrørende ”Retningslinjer for oppgjørskonti i Norges Bank”. R-1/00 erstatter R-1/98. Retningslinjene er også lagt ut på Finansdepartementets hjemmeside på internett ”www.finans.dep.no” under rundskriv.

Det er foretatt enkelte endringer i de nye retningslinjene for oppgjørskonti. Nedenfor gis en oversikt over endringene som er foretatt:

- (i) I punkt II-A.1.1 Brev om reservering av konto skal være mottatt i Finansdepartementet 4 uker før kontoen er planlagt tatt i bruk..Opplysninger som skal oppgis med hensyn til systemløsninger er noe endret. Virksomhetens/regnskapsførende enhets organisasjonsnummer skal oppgis ved anmodning om reservering.
- (ii) I punkt II-B.1.1 Kopi av virksomhetens/regnskapsførende enhets avrop på rammeavtalen(e) skal ikke sendes Finansdepartementet ved anmodning om aktivering av konti.
- (iii) Nytt punkt III-1.3 om endring av tilskriveradresse på oppgjørskontiene. Departementene skal sende inn melding om slike endringer til Norges Bank.
- (iv) Nytt punkt IV om kontoinformasjon på oppgjørskonti.
Norges Bank endrer den etablerte ordningen med daglig utsendelse av kontoutskrifter på oppgjørskonti. Fra og med 01.02.2000 etableres det et opplegg der virksomhetene mottar kontoutskrifter på sine oppgjørskonti to ganger i måneden. Endringen gjennomføres på alle oppgjørskonti som standard funksjonalitet. Virksomhetene gis også anledning til å beholde dagens ordning, og må gi beskjed om dette til Finansdepartementet, jf kontaktpersoner nedenfor.
Endringen vil etter departementets vurdering ikke svekke virksomhetenes muligheter for å foreta avstemming av bankkontiene. Posteringene som virksomhetenes kontofører har foretatt mot oppgjørskonti i Norges Bank vil også fremgå av

kontoutskriften for de tilknyttede arbeidskonti. Virksomhetene mottar fortsatt kontoutskrift daglig på disse kontiene. Dette innebærer at virksomhetene har mulighet til å postere transaksjonene som er foretatt på den enkelte oppgjørskonto på grunnlag av kontoutskriftene på arbeidskontiene. Denne omleggingen har også vært forelagt Riksrevisjonen.

For øvrig vil vi be om at departementene er oppmerksom på at det skal gis melding til Norges Bank om kontokoblingen også når virksomheten/regnskapsførende enhet bytter kontofører, herunder gir beskjed om avvikling av kontokobling. Slike meldinger må være mottatt av Norges Bank i god tid før oppstart, jf omtale i retningslinjenes punkt III-C.

Det forekommer at arbeids- og oppgjørskonti er forsøkt tatt i bruk før startdatoen for virksomhetens avrop (og før arbeidskonti og/eller oppgjørskonti er gjort aktive). Dette gjelder først og fremst kunder som har foretatt innbetaling til virksomheten. Dette medfører merarbeid både for kontofører og virksomhet og fare for forsinket godskrift av innbetalinger. Virksomhetene må derfor være tilbakeholdne med å oppgi de nye arbeidskontonumrene for eksempel ved utsendelse av betalingskrav og ved annen informasjon utad før konsernkantorutinene faktisk er startet opp med kontofører.

For øvrig tilbyr bankene såkalt omnummerering, slik at eventuelle innbetalinger til konti som avvikles automatisk overføres til den nye arbeidskontoen i en periode etter endring av konti/bankforbindelse (i forhold til de banker Finansdepartementet har inngått rammeavtale med jf Vedlegg 3 punkt 2 i rammeavtalene).

2. Avrop på nye rammeavtaler av 15.06.1999 med kontoførere.

I Finansdepartementets rundskriv R-7/99 er det gitt informasjon om nye rammeavtaler med kontoførere. I punkt 3.1 i rundskrivet fremgår det at alle statlige virksomheter skal knytte seg opp til de nye rammeavtalene ved å foreta et såkalt avrop. Det er virksomhetenes ansvar å påse at det inngås avrop på en de nye rammeavtalene. Videre at dette gjennomføres før 01.04.2000, da rammeavtalene av 1997 utløper med endelig virkning 01.04.2000. Det vises til nærmere omtale i rundskriv R-7/99.

3. Fusjon Postbanken og Den norske Bank

Finansdepartementet har inngått rammeavtale under statens konsernkontoordning med henholdsvis Postbanken og Den norske Bank. Den 01.12.1999 trådte fusjonen mellom Postbanken AS og Den norske Bank ASA i kraft, jf kopi av vedlagte brev fra Postbanken til Finansdepartementet.

Rammeavtalene under statens konsernkontoordning inngått med henholdsvis Postbanken og Den norske Bank ASA av 15.06.1999 vil fortsatt gjelde og i samsvar med de betingelser som er gitt i de inngåtte avtalene, jf også omtale i vedlagte kopi av Postbankens brev av 29.11.1999. Dette innebærer også at de avrop statlige virksomheter har foretatt på disse rammeavtalene gjelder. For øvrig vises det til omtale i punkt 2 over.

4. Informasjon til virksomhetene og kontaktpersoner i Finansdepartementet

Finansdepartementet viser til ovennevnte og ber om at departementene snarest informerer sine underliggende virksomheter om de omtalte forhold.

Eventuelle spørsmål til det distribuerte materialet kan rettes til rådgiver Erik Heen (tlf 22 24 43 06, e-post adresse:erik.heen@finans.dep.no eller seniorrådgiver Nancy Johannessen (tlf 22 24 43 12, e-post adresse: nancy.johannessen@finans.dep.no).

Med hilsen

Arnt Kamperud e.f.
avdelingsdirektør

Erik Heen
rådgiver

Vedlegg

Gjenpart: Statens forvaltningstjeneste, Økonomitjenesteavdelingen
Skattedirektoratet, Administrasjonsavdelingen, økonomitjenesteenheten
Stortingets administrasjon
Sivilombudsmannen
Riksrevisjonen, Administrasjonsavdelingen
Norges Bank, Bank/Stako

RETNINGSLINJER FOR OPPGJØRSKONTI I KONSERNKONTOSYSTEMET I NORGES BANK

R - 1/00

I INNLEDNING

Statlige virksomheters betalingsformidling skal være knyttet til statens foliokonto via oppgjørskonti i Norges Bank (konsernkontoordningen). Ut- og innbetalinger utføres via arbeidskonti hos betalingsformidlere/kontoførere som Finansdepartementet har inngått avtale med, jf økonomireglementet § 17.

Finansdepartementet godkjenner etablering, og eventuell avvikling, av oppgjørskonti i Norges Bank. Departementene skal etablere kontokobling mellom arbeidskonti og oppgjørskonti, jf omtale i punkt II - C.

II ETABLERING AV OPPGJØRSKONTI

Når virksomheten/regnskapsførende enhet skal knyttes til konsernkontoordningen, skal det opprettes minimum to oppgjørskonti for virksomheten/regnskapsførende enhet i Norges Bank, henholdsvis én for utbetalinger og én for innbetalinger¹. Virksomheter med omfattende pengestrømmer kan få opprettet flere oppgjørskonti i Norges Bank.

Det skal ikke foretas ut- eller innbetalinger direkte på oppgjørskonti, disse skal derfor ikke oppgis/benyttes overfor andre enn kontofører eller Norges Bank.

Alle ut- og innbetalinger skal skje via arbeidskonti hos kontoførere. Arbeidskonti hos kontofører skal opprettes av virksomheten/regnskapsførende enhet, jf omtale i punkt II - C.

Opgjørskontiene må etableres i en to-trinns prosess:

- først reservering av oppgjørskonti (jf punkt II - A)
- så aktivering av oppgjørskontiene (jf punkt II - B). Før aktivering må departementet gi melding til Norges Bank om kontokobling mellom virksomhetens/regnskapsførende enhets arbeidskonti og oppgjørskonti, jf omtale i punkt II - C.

¹ Virksomheter med unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet og fond etableres med minimum en oppgjørskonto i Norges Bank. Oppgjørskontoen benyttes både for ut- og innbetalinger.

II - A Reservering av oppgjørskonti

1.1

Departementet som virksomheten er underlagt, må anmode Finansdepartementet om reservering av oppgjørskonti i Norges Bank. Anmodningen sendes:

Finansdepartementet
Finansavdelingen
Økonomistyringsseksjonen
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Brevet må være mottatt i Finansdepartementet minimum 4 uker før planlagt oppstart av rutiner under konsernkontoordningen og bekrefte at følgende forhold er avklart:

- at valg av kontofører er foretatt og at prosess med bestilling (avrop) av betalings- og kontoholdstjenester under en av rammeavtalene er påbegynt
- at virksomheten/regnskapsførende enhet er klar til å tilknyttes konsernkontoordningen med planlagt oppstartsdato

- systemløsninger
 - ved bruk av regnskapssentral
 - at virksomheten/regnskapsførende enhet har inngått eller vil inngå avtale med regnskapssentral (navn på tjenesteyter) og hvilken modell som skal benyttes
 - ved bruk av eget økonomisystem eller andre hjelpesystemer
 - at virksomheten/regnskapsførende enhet har økonomisystem (navn på systemet) som er tilpasset kravene i økonomiregelverket
 - at eventuelle hjelpesystemer som skal benyttes for levering av transaksjoner, herunder lønn, til kontofører er tilpasset kravene i økonomiregelverket

I ovennevnte brev skal også følgende opplysninger tas med:

- antall konti for henholdsvis ut- og innbetalinger (det er kun ved spesielle behov at det opprettes flere konti, jf omtale i punkt II over)
- virksomhetens/regnskapsførende enhets navn med tilskriveradresse - 1)
- virksomhetens/regnskapsførende enhets regnskapsfører nummer for innrapportering til det sentrale statsregnskapet (identifikator). For virksomheter som tidligere ikke er blitt tildelt regnskapsfører nummer må departementet be Finansdepartementet om at det opprettes (jf økonomireglementet § 14.2).
- virksomhetens/regnskapsførende enhets organisasjonsnummer

1) Eksempel på tilskriveradresse

*Navn på virksomhet:
Eventuelt med enhet som skal ha
kontoutskrift fra Norges Bank:
Gate- / postboks- adresse:
Postnummer og sted:*

Statistisk sentralbyrå
Administrasjonsavdelingen
Postboks 8131 DEP
0033 OSLO

1.2

Finansdepartementet vil på denne bakgrunn, og forutsatt at de nevnte punktene er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sende brev til Norges Bank med anmodning om reservering av oppgjørskonti.

1.3

Finansdepartementet sender brev til departementet med kopi av bekreftelsen fra Norges Bank om reservering av oppgjørskonti. Bekreftelsen/brevet fra Norges Bank inneholder kontonummer for de oppgjørskonti virksomheten er tildelt. Departementet skal deretter underrette underliggende virksomhet/regnskapsførende enhet om reserveringen.

II - B Aktivering av oppgjørskonti

1.1

Departementet skal sende brev til Finansdepartementet når virksomheten/regnskapsførende enhets oppgjørskonti skal gjøres aktive. Brevet må være mottatt i Finansdepartementet minimum 2 uker før planlagt oppstart. Departementet skal overfor Finansdepartementet bekrefte:

- at avrop under rammeavtale med kontofører er undertegnet.
- ved bruk av eget økonomisystem
 - at testing av rutiner og systemer er gjennomført, og at de tilfredsstillende regelverkskravene, jf. økonomireglementet §§ 11, 13, 14 og 15 og Funksjonelle krav til økonomiforvaltningen i staten
- ved bruk av regnskapssentral
 - at avtale mellom regnskapssentral og virksomhet er inngått og rutiner for arbeidsdeling er utarbeidet og testet
- oppgjørskontonummer/numre som skal gjøres aktive og dato for aktivering
- virksomhetens/regnskapsførende enhets regnskapsfører nummer for innrapportering til det sentrale statsregnskapet (identifikator), jf punkt A 1.1.

1.2

Finansdepartementet sender deretter brev til Norges Bank om å gjøre de reserverte kontiene til virksomheten/regnskapsførende enhet aktive.

Finansdepartementet sender brev til departementet med kopi av brevet fra Norges Bank med bekreftelse om at oppgjørskontiene aktiveres på angitt dato (jf omtale over). Departementet skal deretter underrette virksomheten/regnskapsførende enhet om bekreftelsen.

II - C Arbeidskonti - kontokobling mellom arbeidskonti og oppgjørskonti

Det er den enkelte virksomhets ansvar å ta kontakt med kontofører om opprettelse av arbeidskonti.

Virksomheten skal via overordnet departement gi melding til Norges Bank om hvilke arbeidskonti som skal knyttes til hvilke oppgjørskonti (kontokoblingen) for virksomheten/regnskapsførende enhet, jf utfylling av vedlegg til avrop på rammeavtale. Slik melding må gis i brevts form og være registrert i Norges Bank før virksomheten kan starte betalingsrutinene via kontofører.

Videre er det virksomhetens ansvar via departementet å underrette Norges Bank om eventuelle endringer av arbeidskonti (opphevet/avslutning av arbeidskontonummer, opprettelse av ny arbeidskonto, endring i kontokobling og lignende). Endringen må være registrert i Norges Bank før virksomheten kan foreta endringer i betalingsrutinene i samsvar med ny kontokobling.

Det enkelte departement må sørge for at Norges Bank til enhver tid har en oppdatert oversikt over hvilke personer i departementet som i fellesskap har fullmakt til å gi melding om kontokobling og endringer i kontokoblingen for departementet og departementets underliggende virksomheter. Meddelelse av fullmakter må være undertegnet av vedkommende departementssjef (statsråd) og inneholde signatur for den enkelte fullmaktshaver.

Meldinger til Norges Bank sendes til følgende adresse:

Norges Bank
Bank/Stako
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

III AJOURHOLD AV OPPGJØRSKONTI

1.1 Ny oppgjørskonto for virksomhet/regnskapsførende enhet

Når en virksomhet/regnskapsførende enhet som allerede har etablert oppgjørskonti har behov for en eller flere nye oppgjørskonti, skal rutinene i punkt II - A og II - B følges.

1.2 Opphør av oppgjørskonto for virksomhet/regnskapsførende enhet

Når en virksomhets/regnskapsførende enhets oppgjørskonti skal opphøre/avsluttes, skal det sendes melding til overordnet departement. Departementet skal deretter sende et brev til Finansdepartementet om opphør/avslutning av konti, med følgende opplysninger:

- dato for opphør av kontiene
- oppgjørskontonummer/numre som skal opphøre
- navn på virksomhet/regnskapsførende enhet
- regnskapsføernummer
- organisasjonsnummer

Departementet skal også gi melding til Norges Bank om at kontokoblingen mellom ovennevnte oppgjørskonti og arbeidskonti skal opphøre, jf omtale i punkt II - C

1.3 Endring av tilskriveradresse

Når en virksomhets/regnskapsførende enhet skal endre tilskriveradressen på oppgjørskonti, skal det sendes melding til overordnet departement. Departementet skal deretter sende et brev til Norges Bank om endring av tilskriveradresse, med følgende opplysninger:

- ny tilskriveradresse for virksomhet/regnskapsførende enhet, jf punkt II - A1.3
- dato for endring
- oppgjørskontonummer/numre

1.4 Skifte av kontofører

Ved skifte av kontofører skal punkt II - C Arbeidskonti - kontokobling mellom arbeidskonti og oppgjørskonti følges. Testing av rutiner og systemer må gjennomføres mot ny kontofører, jf punkt II - B Aktivering av oppgjørskonti.

IV Kontohold

1.1 Kontoinformasjon

I henhold til økonomireglementets § 17.2 er det kun kontofører som kan sende avregningstransaksjoner til Norges Bank for belastning/godskrift av oppgjørskonti tilvist av virksomheten/regnskapsførende enhet, jf for øvrig omtale i punkt II - C om kontokobling. Kontoførers grunnlag for slik belastning/godskrift er de ut-/innbetalinger virksomheten har gjennomført på arbeidskontiene. Kontofører avregner summen av dagens ut-/innbetalinger på den enkelte arbeidskonto mot tilknyttet oppgjørskonto i Norges Bank.

Kontoutskrift på hver oppgjørskonto sendes ut til tilskriveradressen to ganger i måneden, henholdsvis den 15. og siste i hver måned. Virksomheter som mener at de har behov for kontoutskrift fra oppgjørskonti hyppigere (hver gang det har vært bevegelse på kontoen), kan anmode Norges Bank om det.

Kontoutskriften inneholder inngående og utgående saldo, og den enkelte transaksjon som er avregnet mot kontofører siden forrige utskrift. Videre er det gitt opplysning om hvilken arbeidskonto transaksjonen er relatert til.

Posteringene som virksomhetenes kontofører har foretatt mot oppgjørskonti i Norges Bank fremgår også av kontoutskriften for de tilknyttede arbeidskonti.